

OPPSUMMERING SAMLET FRA BYGDEMØTET I VINGELEN

25.JANUAR 2025

Det var 110 engasjerte folk med hjerte for bygda vår til stede. Styret i Fjellheim sto for servering/salg av lørdagsgrøt + kaffe og kaker.

Det var mange gode pitcher / innledere, og engasjementet på world-cafeen var veldig bra. Alle rakk innom 3 temabord. Det var enstemmig tilslutning til at bygdegruppa og medlemmer for lag og foreninger i bygda samles for å etablere et bygdeutviklingslag.

I tillegg var det engasjement på puben på kvelden 😊.

Under følger en samlet oppsummering av pitchene og det som kom inn på world-cafeen:

Notater pitcher

Johan Barstad

- Jobbe i lag – dugnadsånden
- Stå sammen om prosjekter
- Jobbe for seg sjøl for å dele ut igjen – utfordre hverandre
- Finne minste felles multiplum
- Enige om noe – egne interesser som styrker fellesskapet
- Ting som stopper
- Få med seg folk i systemet – råd – bevillinger
- Likhet Skottland: Loch Ness: Naturen, fellesskapet, ressurser. Jobb, penger, opplevelsessenter, overnattingsbygg, samarbeid fengsel.

Sveinar/Tore:

- 2 gårder – kjøtt sammen – EMV
- Erstatte utenlandsk Vingelen Wagyu – importert embryo , samarbeidsparter i systemet
- Jobb med avl – renrasede dyr – eksklusiv rase i utmarka vår
- Samarbeid bunåva, Mathuset Vingelen.
- Slaktes renraset neste år – Første salg Britannia hotell – markedsføring

- Sosiale medier – ambassadører

Inga/Øystein – seter

- Utistuvollen i Vingelen
- Melking siden 1784-2020 – 7 kyr fullt – historie
- Melkestall – brukt pga robot
- 2.etasje: leiligheter, besøk, turisme – 2 leiligheter – «Måna» og «Vola» - enkelt
- Være med på seteropplevelse/ seterkulturen – være sammen med oss i seterhverdagen -nærhet
- Separere – seteris
- Seterturisme – reiselivet – verdensarv

Espen WL - lokalmat

- 5 år i vingelen
- Lokalmat – kvalitet/eksklusivitet
- Kvalitet inn – til matproduksjon og tilberedning
- Lokalmatutvalget NBS. – beredskap -mat – foredling
- Jordsmonn – utikt fundament
- Oppnå ekte resultater – hvordan få dette inn
- Manglende salgsløsning – selvstendighet
- Samarbeid med aktører
- SAMMEN

Bolig BF Bygg - Guro/Torgeir – Henrik Moen

- Samarbeid siden 2011 – Markedsføre og selge
- Må tilpasses til samfunnet
- Familie/barn, eldre, sosialt, hele befolkning
- Fra regulering til bosetting
- Er det økonomisk lurt i distriktet – utfordring
- Utbyggerne med på å skape attraktivitet – gir lønnsomhet
- Vei, vann, fiber strøm – alt på plass fra start – NB!!
- Stort spekter – fra 1,3- 3,2 mål – Minst dobbelt så stor som Tynset – markedstilpasning.
- Prissetting langt under kostpris og oppover
- Ikke hva vi må ha – men hva vil kunden betale.
- 3-400.000 og oppover.

Vingelen skole – elever – Bente

- ATV- og crossbane
- Slalombakke – Vola
- Skatepark /plass
- Kjøpesenter – dyrlege «Normal
- Snop og sminke

- Rein på kletten
- Klatrevegg

FAU -foreldre – skole

- Bakgrunn budsjettforslag
- Vern skolestruktur
- Juletreff og 17. mai – kommunens rolle – ny organisering
- Spørsmål om hva som ligger i vedtak – lederstruktur
- Ressurser – vakante stillinger
- Opplevelsen av ressursmangel – realismen i tallene
- Må jobbe for barn og unge – skolen i dette

Gen Z

- Skola og barnehagen er utgangspunktet
- Bua, Bunåva, Innkjøpslaget – jobbmuligheter
- Fritid: Lag og foreninger
- Tradisjoner vi har vokst opp med –
- Festligheter
- Chat gpt

Hege – besøkssenter

- 2008 – nasjonalparklandsby – service, info, servering
- Bunåva 2011 – tanke om besøkssenter
- Møtepunkt – fortsetter med besøkssenter
- Desember 2023 – statsbudsjett midler 2024
- Desember 2024. Autorisert 5 år
- 2 mill, lønn, drift og info.
- Ekstra tilskudd 2024 – oppgradering
- Opprettes AS med tilgrensende kommuner
- Daglig leder/naturveileder – info/skole -uteskole????
- Utstilling oppgraderes
- Åpning til sommern 25

Kari Nordstad – vingelen utenfra - merkevare

- Vingelen – vil ha det som det har vært
- Viktig å samles
- Merkevare
  - o Tilflytting, stolthet, trivsel, besøk, jeger, utmar, produkter, investeringer og omdømme – Meningsfulle, annerledes, synlig. Funksjonelt og emosjonelt.
- For meg
  - o Meningsfullt og annerledes.
  - o Natur og ro, kultur tradisjon, inkludering, mat, håndverk
  - o For dårlig synlighet «Nabobygda til Dalsbygda

Camilla Samodee - deltidboer

- 2023 – Sæther Nordre
- Fremtidsideer
- Etter Hafjell – ikke bli en maskin som det
- Innkjøpslag, bua, skiløyper – vårt paradiset
- Ro, stillhet og natur – mindre mas, stress og muligheter
- Ekte inkluderende mennesker
- Vi sees!

VIL og Spinnvill – Renate Ryen

- Styre 4 stk
- Startet 2013
- 113 medlemmer – 15 til 7 stk. 80pluss
- Timeplan
- Ungdom bruker Spinnvill i ferier – 1 og 2 og 3 mnd.
- Billig tilbud
- Juleferie: 11 ulike på drop-in.
- Overtar flere arealer. – større

Frivilligheten - Guri

- Sjå seg sjøl sammen med andre
- Samarbeid kommune/region
- Motsatt tå utenforskap
- Fri og villig – Hva gjør det med oss å delta?
- Skaper tillit, styrking fellesskap – Dette kan vi få til – Ikke gi seg
- Medmennesker
- Godt for fysisk og psykisk helse
- Ressurs i krisehåndtering – beredskap – tillit og tro på nærmiljøet
- Ingen gjør alt – alle kan gjøre noe – Alle kan og skal få lov til å bli med

Guris egne notater:

Frivillighet, dugnad og gratis innsats for felles mål har stor verdi i et lokalsamfunn, for mange på så mange måter:

1. Styrking av fellesskapet:

Frivillig innsats skaper fellesskap og styrker relasjonene mellom innbyggerne. Når folk jobber sammen mot et felles mål, bygges det tillit og samhold, og enda sterkere lokalsamfunn.

Frivillighet gir også en mulighet til å lære nye ferdigheter, møte andre mennesker og føle mestring og tilhørighet. Dette bidrar til å forbedre nærmiljøet og øker trivsel og livskvalitet for alle som bor der.

2. Helsefordeler:

Frivillig arbeid er godt for både fysisk og psykisk helse.

Studier viser at folk som deltar i frivillighet, ofte opplever lavere stressnivåer, føler seg mindre ensomme og har bedre generell trivsel.

Å jobbe sammen for et felles mål kan gi en følelse av mening og redusere risikoen for sosial isolasjon.

3. Økonomisk gevinst:

Frivillighet gir verdifulle bidrag uten økonomisk kostnad. Med begrensede ressurser, vet vi alt om at dugnad muliggjør gjennomføring av prosjekter som ellers ikke ville vært mulig.

4. Mangfold og inkludering:

Dugnad og frivillighet

Skaper arenaer der mennesker med ulik bakgrunn kan møtes og samarbeide.

- Bygger bruer mellom ulike grupper i samfunnet.
- Gir en følelse av tilhørighet for alle.
- Styrker tillit mellom innbyggerne (sosial kapital).
- Når vi inkluderer ungdom, tilflyttere, flyktninger og folk fra ulike lag - lære
- vi samtidig bort verdien av samarbeid, ansvar og respekt for felles goder.
- Den som æ med føle seg som aktive bidragsyttere i samfunnet.

5. Krisehåndtering og beredskap:

Frivillighet spiller en avgjørende rolle i krisesituasjoner, som naturkatastrofer, pandemier eller andre nødsituasjoner.

Lokale nettverk som har erfaring med dugnad, er ofte raskt mobiliserbare og kan støtte nødetatene og sikre hjelp til de som trenger det.

6. Innovasjon og kreativitet:

Når mennesker samles frivillig for å løse utfordringer, oppstår det ofte kreative ideer og løsninger. Dugnad gir rom for å tenke nytt, og det kan føre til initiativer som ikke bare styrker lokalsamfunnet, men også setter positive spor utenfor det.

7. Lokal identitet og stolthet:

Når folk i et lokalsamfunn står sammen om å oppnå noe – gir det en sterk følelse av identitet og stolthet.

INGEN KAN GJØRE ALT. ALLE KAN GJØRE NOE.

Tolga kommune – rolle som samfunnsutvikler – Kjersti Ane

- Kompetanse og formidling, stort nettverk
- Framsnakke og løfte fram gode engasjement
- Koordinere og katalysere Lokalt-regionalt-nasjonalt
- Næringsfond (saldo kr 500 000) - Flere arbeidsplasser
- Samskapingsfond (saldo kr 370 000)
- Hva trenger dere?? (40% næringssjef til rådighet)

Tema: Hete poteter

- Besøkssenter
- Regional nærings- og energistrategi (med kommunale handlingsdeler)
- Samfunnsutvikling og bolyst
- Lokalmat og beredskap
- Ombygging fra båsfjøs til løsdrift, vi har ingen bønder å miste

Arealforvaltning og planer

- Kommuneplanenes arealdel, innen 2025
- Kommuneplanens samfunnsdel, innen 2026 (så vidt påstartet)
- Næringsareal og bosetting
- Skogbruksplaner og miljøregistreringer
- Bærekraftige matsystemer og klimatilpasning

Bygdelivsbutikk:

- Lys utenfor butikken
- Asfalt og varme utenfor inngang
- Lokalmat.
- Skilting ved riksveien
- Plakattavler ute
- Tiltakene skal bestemmes innen 1. februar, men arbeidet med planlegging fortsetter utover våren

Referat fra de ulike bordene i World cafe-arbeidet (det var mulig å delta på tre ulike bord):

HAR DU EN IDE'??

– skriv på en gul lapp

Viewpoint Ørvilldalen	Badstu & isbading	Klatrevegg	Fontene som spyler snø	Sykelmål
Skatepark	Skitrekk	25 «nye» aktive gardsbruk	Lokale håndverkere må slå seg sammen	Monument – reinsgevir ved Bunåva
Sykkelutleie for familier	Åpne hytter	24-timers lokalmatbutikk	MANNSKOR	Olavskilde – pilegrimer
Rockeklubb på Bunåva eller kjelleren på Bua	Motbakkeløp «Berghåmmåren opp»	Festival på Vingelsdagen	Badstu m/isbading	Atv og crossbane
Bygdeveileder for innflyttere	Sjølvaske for bil og traktor	FB-gruppe for samkjøring	Kommune-sammenlåing m/ Tynset	Klatrepark (Høyt og lavt)
Lokalmatutsalg Bua	6 strømpunkter til bobil v/ parkeringa mellom kirka og museet	Opprusting av badeplassen ved Håkonshallen	Kombi skatepark og minigolf i kjelleren på Bunåva	Dyrke / forsterke kvalitetene vi har
Minigolf Bunåvat	Trivsel / medmenneske Unn hverandre suksess Snakke med, ikke om	Dyrlegekontor	Kjøpesenter	Klatrepark i Olaberget
Utleiehytter på Vola	Julegate i Vingelen	Kultur og velvære – danseskole	Paintball	atelier
Ladestasjon el-biler	Vi må «ofre» innsats for et godt bygdesamfunn. Det gir trivsel	Lekepark for voksne	Sykeltrase' over Kletten	Bevare det som finnes, f.eks byggeskikk
Mer aktiviteter å velge i på uteområdet til skolen	Vinnfest	Organiserte kanoturer på Glomma	Vedlikehold av toppturløype på Vola m/skiftebu på toppen	Ski-weekend på natursnø

BOLIGER

Vetlåsen, store tomter i LNF-områder, prisutvikling, investering, gamle hus, lys i glasa

Innspill til kommunen:

- mer imøtekommende og løsningsorienterte saksbehandlere; større fleksibilitet og smidighet i tilnærming. En veileder kunne også være til hjelp; hvordan gå fram for å søke om å bygge bolig.
- arealplaner må ta høyde for behovet for “god plass” og spredt bebyggelse
- dagens regulerte områder for bolig er i stor grad områder som ikke egner seg for landbruk. Tilgang på infrastruktur er lite hensyntatt. Disse områdene må reklassifiseres fra bolig til utmark for å unngå at det i planverket fremstår som stort areal er regulert for boligformål

Innspill til bygdefolket:

- la dødsbo og fraflyttende gårdsbruk gå videre til andre som ønsker å bo og utvikle bygda
- lei ut ledige hus for tilflyttere som trenger et sted å prøvebo eller mens de finner andre, permanente løsninger slik at tilgang på bolig ikke hindrer folk å komme hit
- bygg boliger egnet for enslige. Det er ikke alle som ønsker å bo i aldersboligene.

BUA

Salg, meråpent, lokalmat, pris, EMV, bygdelivsbutikken, sjølbetjent, kunder, særpreg, reklame, info, skilting, samarbeid og investering

Innledning:

- Bruk av bua – gått noe ned – kan vi gjøre noe med det
- COOP har ikke plan om å legge ned
- Økt handel og satsing - Ligger mulighetene sammen med COOP eller andre.

Slik det er nå så tror jeg sammen med COOP – det rammeverket vi har

- Vår makt ligger i handel (litt)
- Markedsføring av samarbeid med COOP
- Lojalitet mot COOP på Tynset også – hvordan synliggjøre
- Sjølbetjent, meråpent

Diskusjon

- Pris er viktig, men får vi gjort noe med det?
- Flytte litt mer handel lokalt med FOR å beholde butikken
- Utvidet åpningstid – selvbetjening – ca. 1 million investering
- Åpent for selvbetjening tidspunkt (ikke hele døgnet pga. oppfølging/bakvakt
- Ikke så lett med døgnåpent
- Kvikne og Tyllidalen har ulike løsninger. Bankkort som nøkkel fungerer bedre enn app
- Kiosk-funksjon – Få en grunn til å komme til butikken, så tar man med andre varer også
- COOP – samarbeid – få produkter inn fra merkevarer, ikke bare EMV. Dialog med BUA om varer og ønsker. Finnes muligheter
- LØokalmat inn i butikken – LOKALLOKALMAT
- Markedsføre lokalmat
- Ikke emv – etterspørre andre varer
- Dumskap å handle bare dyrt – må ha en grunn til å komme til BUA, f.eks. lokalmat eller andre spesialiteter, så tar man med seg mer
- Samarbeid med Bunåva
- Møteplassen.
- Dra folk inn i butikken.....
- Bygdeinitiativ og utvikling gjør at COOP investerer noe i det, - riktig tid med etablering av Besøkssenter og Bygdelivsbutikk. COOP har midler hvis de ser en positiv utvikling og får lyst
- Merkevarer – samle lokalprodukter under en paraply, men må sees i sammenheng med Rørosmat
- Lokalmat i Oslo – hyttefolket opplever nettverkssalg helt til Oslo

Stikkord/oppsummering

- Slik situasjonen er nå, har mange best tro på videre samarbeid med COOP
- Hvis vi promoterer COOP-lojalitet – hvordan kan dette synliggjøres også på Tynset?
- Markere lokalmat/ Lokallokalmat – skape særpreg og invitere til BUA og Vingelen.
- Personlig reklame.
- Priser er viktig, men hva får vi gjort – markedsføre tilbud.
- Meråpent selvbetjening – kioskeffekt – hyttefolk kjører også dit, hvis butikken tilbyr noe ekstra, som f.eks. lokalmat. Tar gjerne med andre dagligvarer om de først drar dit.
- Besøkssenter/bygdelivsbutikk – Vår innsats kan utløse investeringer også fra COOP – Vil dra flere folk inn. Dersom butikken inviterer til det, gir det mersalg
- Samarbeid bunåva
- Skiting drivstoff

LANDBRUK OG NÆRING

Sjølforsyning, matvareberedskap, nydyrking, kulturlandskap, turisme, dyr i flere fjøs, bjørk = ved + flis, Sagmoen, Hallrøsta, Mat fra Vingelen – kjøtt, mjølk, øl, bakst, ost, sjokolade (kan foredles), klimatilpasning, utmarksbeite, hyttebygging

MASKINLAG I BYGDA MED AUTONOME KJØRETØY

Investere felles i en maskinring. Mange ungdommer som har automasjonsutdanning. Starte med en robot som plukker storsyre 😊

NÆRINGSFORUM

En idebank, samlingspunkt for å sparre på gode ideer. Mange kan ha gode ideer og utviklingstanker, men som ikke har kapasitet sjøl (tid og økonomi)

VED OG FLIS AV BJØRK

Bygge et produksjonsanlegg for ved og flis (i Gjeldalsmunninga??). Bio-næringa er i en krise, så riktig tidspunkt å satse nå.

BRENNERI

Det dyrkes bygg her, så vi må ha vår egen Whiskey 😊 . Øl?

LANDBRUKSMILJØ

Viktig med skikkelig fagmiljø. Blir det for få igjen blir man fort usynlige i lokalsamfunnet. Må være attraktivt å drive i landbruket, og da må det være et bygdemiljø som bygger opp under det. Folk skal i fjøs, og det er ikke en 8-16-jobb mandag til fredag. Vi må være mange nok som driver med det samme.

FELLES FOREDLING AV LOKALMAT

Bygge en merkevare, «Mat fra Vingelen». Slakteri, meieri, viltforedling, selge Vingelen og kjøtt fra Vingelen på Hereford Steakhouse.

Vi må ha både samvirke og lokal videreforedling. Felles slakteri med 5-7 ansatte. Det er en svært liten andel av kjøttet som produseres i bygda som fordles her. Økt etterspørsel hvis det vises at det er høy kvalitet – lokal-lokalt kjøtt. Etablere et bygdemeieri??

NÆRINGSAKTIVITET I TOMME FJØS

Infrastrukturen er på plass. Et eksempel er Billakkeringsbedrift i fjøset på Nesteby.

NÆRINGSAREALER

Må få en helhetlig oversikt på aktuelle næringsarealer i bygda. Bruke eksisterende infrastruktur. Utvidelse på Sagmoen, Hallrøsta (den gamle revfarmen), sentrum?. Utfordre bygging på dyrkamark.

NYDYRKING

Få en oversikt på aktuelle nydyrkingsområder.

FRITIDSBOLIGER

Forsiktig utbygging spredt, kanskje i nærheten av bygda der det allerede er infrastruktur og ikke går på bekostning av landbrukets utviklingsmuligheter.

SMIDIG REGELVERK OG FORVALTNING

Må ha et smidig regelverk for de som vil noe.

UTMARKSNÆRING

Sæterliv, flora, tematurer, instagramspots, sykkel, bobil og camping, geologi, jakt, fauna, guida turer, fiske, hesteturer

Innspill fra alle tre grupper

Sykkelturisme

Bevare viltet

Vi kommer hit fordi det er som det alltid har vært

Ro

Nærhet til naturen

Folk vi liker

Inkludering

Dyrke de kvalitetene vi har

Naturstien på Tjønnehaugan

Er målet å lokke til seg flere?

Hvor mye turisme vil vi ha?

Kulturbasert turisme

Seterturismen

Koble sammen de små aktørene

Pilgrimsleden

Vi har en god grunneierorganisering

Ta vare på viltet

Søppelhåndtering ved steder som er tilrettelagt (for eksempel for bobilturister)

Utmarka

Akebakke for oss som bor her

Noe fart og spenning for oss som bor her og flytter tilbake med små barn

Pakketering av opplevelser

Co2 binding – skog binder co2 – det har en verdi

Sentrumsnær guiding

Vi vil ikke ha for mye turister, heller noen få som betaler mer

Seterliv og seteropplevelser

Mye ressurser i utmarka, beite, for, skogbruk

Utnytte bjørka bedre

Hvis du ikke er lokalkjent kan det være krevende å finne aktiviteter og det som skjer

Noen må oppdatere informasjonen om hva vi har og tilby og hva som finnes

Skibakke? Skal vi ha det må vi satse 100% og være åpne hele tiden, ikke halvveis.

Greit som det er

Kult med et stort reinsdyr på Kletten (eller et annet sted)

Vingelsgaard må støttes og løftes frem

Skikkelig skilt/portal ved avkjøringa ved Kvennan

Motbakkeløp opp på Berghåmmåren

Fisketurismen er godt utviklet på Kvennan

Samlet info på www.vingelen.no

Portal ved kvennan «Vingelsporten»

Sykkelturisme – Overnatting i bygda og mat på Bunåva

Treffe de eksklusive utenlandske markedene

Geologi – infotavler på Grønvola

Legge til rette for at studenter kan ha studieoppgaver og feltarbeid hos oss – posisjonere oss for dette

Paldleleder eller lignende med tilrettelagte stoppunkter, evt overnatting på setre

Styrke de vi har, som har satset og underbygge disse-Bunåva, Vingelsggrd mm

Vaierheis på Kletten – det finnes heis hvor du bærer med deg motoren selv, Det trengs bare en vaier. Motordel med hpndtak kan for eksempel leies ut av Vingelsgaard og/eller Bunåva

Sluttoppsummering av alt som ble sagt i gruppearbeidet for utmarksnæring

Om det vi har i dag:

Vi har en velfungerende utmarksnæring for jakt og fiske
Grunneierorganiseringsen er god (i norgestoppen)

Vi har vært gode på å kanalisere ferdselen og verne om viltet

Vi utnytter bjørk og beite, men det er rom for å bli bedre på dette

Skog binder co2

Vi må dyrke de kvalitetene vi har

Vi må legge til rette for at folk i bygda trives og vil på her på grunn av utmarksnøringa og naturressursene våre

Om turisme:

Hvor mye turisme vil vi ha? Vil vi ha mange innom, eller vil vi ha få på besøk som betaler mye?

Vi kan synliggjøre mer det som finnes og bli bedre på historiefortellingen rundt det vi har

Styrke det vi har og bygge videre på dette

Eksempler på aktiviteter:

Sykkel, Skitrekk, Rein på Kletten(eller et annet sted), «portal» på Kvennan, studentoppgaver/feltarbeid, padling, tilrettelagte friluftslivsmål lik «Håkonshall» v Lona, motbakkeløp, seterliv, kulturbasert turisme.

FRIVILLIGHET

Sosialt, Samhold, bidra, pleks, dra lasset sammen, være menneske, skjerm, grunnlaget for bygda.

Fordeler med frivillig arbeid/pleks:

- Sosial arena
- Bygge fellesskap/nettverk
- Kunnskapsformidling
- Jobbe sammen på tvers av generasjoner
- Fin måte å bli kjent med andre på
- Føle glede over resultater
- Føle seg til nytte (spesielt eldre)
- Inkludering

Ulemper med frivillig arbeid/pleks:

- For stor belastning i perioder
- Vanskelig å kombinere med småbarnsliv
- Stor belastning på noen få/vanskelig å få med mange
- Vanskelig for de som ikke er oppvokst her å forstå hva som skal gjøres

Hvor mye frivillighet skal vi ha:

- Frivillig arbeid må til for at bygdesamfunnet skal gå rundt
- Kan være «kjedt», men vi må bare akseptere det, samfunnet krever bare mer frivillighet
- Viktig å delta litt, noen som aldri stiller
- Redd mye av frivilligheten dør ut hvis skola legges ned

Rekruttering til frivillig arbeid:

- Familiestrukturen i bygda har endra seg. For de fleste som driver gård i dag, jobber en eller begge utenom gården. Det er flere familier som ikke driver gård, men har andre jobber. Medfører det mindre fritid og mindre muligheter til å delta på frivillig arbeid? Eller er det andre ting som stjeler fritida vår? Flere aktiviteter å fordele seg på?
- Vi må bli flinkere til å informere nye/tilflyttere hva frivillig arbeid innebærer. Finne ut hva den enkelte kan/ønsker å bidra med (få lov til å bidra med det de kan).
- Oversikt over oppgaver og organisasjoner til innflyttere.
- Hvordan er inkluderingskulturen vår? Forventer vi som er eldre og «dreven» at alle nye har kunnskap om alle aktiviteter og hva som forventes (Fjellheimvask, kirkegårdsdugnad, vårpuss i sentrum)?
- Mere utfyllende instruksjoner til diverse verv. Lettere å ta på seg verv hvis du vet hva som kreves. Nye må slippe å bli «kasta» borti lederverv, må få være med å lære først
- Organisere «et lag» som kan løse oppgaver for flere lag, der alle kan bidra med det de kan.
- Mere samarbeid med Frivilligsentralen
- Inkludere ungdom inn i styrer

SKOLE OG OPPVEKST

Få delt skole, budsjett, prosess, trivsel og møteplasser, privat skole, flere unger, oppvekstmiljø, barnehage, juletreffest, trygghet, fritidsaktiviteter

1. bordsetting

Skolen engasjerer resten av bygda

- innspillet før jul ga engasjement, Vingelen er heldig
- generasjonslunsj, Bunåva
- samlingspunkt
- mye liv som blir borte om skolen er borte
- skolen er trekkplaster
- en god opplevelse på egen skolegang er viktig for å flytte tilbake igjen, ønske om at egne unger skal få oppleve det samme
- Tolga leverer god kvalitet – politikerens syn- skolen skal være god, hva skjer om elevtallet synker. Det har vært nedom 37stk , 73-76 kullene. Fremover er elevtallet stabilt.
- Unngå å skremme, slik at folk ikke tør å tenke på å komme hematt når det kjem slike innspill hver høst om å legge ned skole. Det skaper så mye usikkerhet.
- Utspillet i des 24 har skapt engasjement, det er bra

- Dumt om distriktene legger ned seg selv, begge plasser, Tolga og Vingelen, må ta vare på hverandre
- Unikt at det er gangavstand til sentrum på Vingelen, blir skolen borte smuldrer noe av sentrumsfølelsen, klassevenner som de også møter på fritida, kjøring på aktiviteter, alle møter på skilek nettopp fordi «alle» møter
- Foreldre er viktige for hvilke aktiviteter som velges, ikke snakke ned andre aktiviteter, bruke naturressursene, ikke alle tilbud passer alle,
- bevare lavterskel -tankegang på fritidsaktiviteter uten for mye kostnader og deltageravgifter og press på å bli best
- – god nok, ha glede ta det, være trygg
- Tolga 2020 ønsker tilflytting, skyt seg i foten om skolen blir borte
- Ikke se til Dalsbygda, diskusjonen der ble usaklig
- Bra læringsmiljø her i Vingelen, men ikke bruk et argument om at unger ikke lærer godt på tolga
- Veldig god skole på Tolga, Tolga er kjempegod på integrering
- Omtale hele kommunen saklig
- Arrangerer NM hvert år, da dro vi i lag og alle vart så gode venner da vi var på dugnad på Tolga
- Dempe konflikt Tolga-Vingelen (Tolga er ikke et høl....Vi som voksne må si imot slike utsagn
- REKTOR- Vingelen er liten, vi har suksè fordi vi tar i bruk bygda, lag og foreninger, utmark. Rektor er viktig å ha her fordi han koordinerer Bygda med skolen. Hvordan skal dette bli om ledelsen flyttes til Tolga. Vedtaket er fra des 2024.
- Få til samarbeidet mellom Tolga og Vingelen VIKTIG, bruk ressurser på tvers, Trengs en leder på huset her i Vingelen for å koordinere bygda mot skolen.
- I gml dager samarbeidet rektorene uten en 3. person over seg – usikkert om dette er satt ord på i kommunestyret om oppvekstsjef stillingen – administrasjonen må ta signalene fra politikerne på hvem som skal gå.
- Juletreff og 17 mai – har fungert i mange år. Må en gjøre om på alt som er tradisjon og har fungert bra?

2. bordsetting

- forstår ikke hvordan lille Tolga kan ha egen oppvekstsjef, når det ikke er ressurser til å drive skolen på en skikkelig/lovlig måte
- I stedet for å slå sammen rektorer, tillegg heller ene rektoren ansvar som oppvekstsjef i tillegg til eget virke- Oppvekstsjefen koster over 1 lærerstilling i dag.
- Ett sentrum, ungene går til skolen. Stor forskjell til andre steder hvor en ellers reiser med buss flere km. F.eks Gjerstad
- Om deler av elevene flyttes, føles det ikke liv laga for resten – de store hjelper de små i oppvekstsenter – vi vil ikke miste mellomtrinnet.
- Få delt skolen er avhengig av flere klassetrinn, da kan ikke mellomtrinnet flyttes på

- Få Tolga til å se på fådelt pedagogikken – ikke så mange flere elever på Tolga enn i Vingelen
- Samarbeide mer om lærerressurser i skolen
- Være positiv og utnytte fagkompetansen en har, flytte læreren, ha felles opplegg, ikke omorganisere hele skolen,
- Vingelen uten egen rektor, går ikke, føles som førte steg i at skolen forsvinner
- Hitra, har prøvd, fungerer ikke, det er bortkastet å prøve
- Inntrykk av at administrasjonen i kommunen har bestemt seg for å kutte Vingelen skole, politikerne virker mer usikre
- Trenger flere politikere fra Vingelen, trenger flere som stiller på valg.
- Få bort ukultur Tolga mot Vingelen
- Samarbeid om lærer-ressursene og fagkunnskapen
- Tolga Kommune er avhengig av at det går bra i Vingelen
- De som er født her vil flytte tilbake til Vingelen ikke til Tolga.
- Uten skole er det ikke mange som flytte hit att
- Tolginger flytter heller ikke tilbake til Vingelen, men til Tolga eller Tynset
- Godt samarbeid
- Vingelen havnet i en brutal forsvarsposisjon før jul. Da er det for å si at Tolga ikke er bra nok. Det er synd om dette er bildet som sitter att utenfra
- Det er ikke reelt at Vingelen er bedre enn Tolga
- Dugnadsinnsatsen som er lagt ned på Tolga med NM og Hamran er gørr bra.
- Vingelen skole bær være bra for unger i Vingelen
- Er det rivalisering? Det oppleves ikke slik ved Vingelen skole, (ref lærer)
- Spøkes det med rivaliseringa, er det ikke så reelt, eller ligger rivaliseringa veldig tett på overflaten klar til utbrudd ?
- Mye nedsettende snakk om Tolga – hvordan samle og samarbeide
- Det er jo noe av det samme i Byasen, vs Trondheim sentrum
- Krever at foreldre har positiv innstilling, komme rivaliseringa fra eldre generasjoner?
- Med en rektor vil Vingelen gå dukken,
- Vingelen blir litt mer desperat i skolesaken og da kommer det ulagome innspill
- Vi samler gjerne inn penger på pleks for å beholde rektor
- Vi ønsker å bruke næringsfond-penger til skole
- Kanskje en umiddelbar fordel akkurat nå om å slå sammen, frykter at bygda vil gå dukken på sikt.

3. bordsetting

- rigge for privat skole, ny regjering med H og FRP der private får mer fra offentlige
- søknad må være inne før 1.feb. 2026
- A. Løvik har laget PowePoint om privatskole – kan være positivt for både Vingelen og kommunen, men har også noen ulemper. Viktig med god dialog med kommunen også her.

- Lærerplan må fylles med en inngang, må bygge på natur, jordbruk, utmark, lokal identitet, vekt på «kommunenes uttalelser» kommer til å bli fjernet fra forskriftene ved et ev regjeringsskifte. Det vil trolig åpnes for starte skole på ordinær lærerplan, eks Voll skole i Meldal har tema entreprenørskap.
- Plana må være klar til å sendes inn ved behov
- Vingelen må baserer seg på f.eks Montessorri grunnlag i feb 2026 søknad fordi loven gitt av ny regjering er ikke ennå på plass da
- Kompetanse og fremoverlendt
- Skal vi eksistere så må vi ha en skole
- Kommunevalg i 2027 – få inn mere Vingelsinger
- Godt samarbeid må til uansett
- Det må ikke ligge noe mellom bygdene å gnage
- Skaffe ungene flere kjæresten på Tolga 😊
- Felles fotballag og Hamran er veldig viktige arenaer. Slike samarbeid var det ikke på 1990.
- Hvorfor må vi ha egen skole, uten å rakke ned på Tolga?
- Fådelte skole er litt spesielt, den er verdifull – H. Nesteby
- Pedagogikken bak med å være sammen på tvers av alder er god,
- Noen unger som henger etter får en ekstra sjans, dynamikk der de yngste har noe å strekke seg etter
- Omsorg
- Vingelen klarer å beholde de yngre lærerne
- Samarbeid med bygden
- Uteskole
- At Bunåva kan brukes av skolen,

G. Svae- frivilligets pool - kan det være noe som skulle vært gjort for skola som bygda kan ordne gjennom frivillighet?

BUNÅVA

Sommerkafe', kontorer, lokalpub, minigolf, lokalmat, (mini)leilighet(er), elevbedrift, olsok arena

- **Eierskap:** Bunåva eies av et andelslag, og all aktivitet som drives på stedet er basert på frivillig dugnadsinnsats fra lokalsamfunnet.
- **Formål:** Bunåva fungerer som en sosial og kulturell plattform for bygda. Målet er å være en inkluderende møteplass for alle aldersgrupper og fremme fellesskap og lokal verdiskaping.
- **Matkammerset:** Det selvbetjente rommet i 1. etasje, kjent som "Matkammerset," fungerer i dag dårlig og bør revurderes. Alternativer for videre bruk ble diskutert:

- Omstrukturering av Matkammerset for å bedre reflektere Bunåvas lokalmatprofil.
    - Bruk av Matkammerset som kontor for det kommende informasjonssenteret.
  - **Kafé og hems:** Deler av kafeen skal flyttes til den eksisterende hemsen i 2. etasje for å frigjøre plass til det nye informasjonssenteret i 1. etasje.
  - **Bygdas oppfatning:** Bunåva oppfattes som en viktig møteplass og en del av bygdas identitet. Stedet er kjent for sine pubkvelder og arrangementer, men det er behov for videreutvikling av tilbudene for å engasjere flere målgrupper.
-

Tekniske og bygningsmessige muligheter

1. 1. etasje

- Informasjonssenteret for nasjonalparken etableres i 1. etasje og ferdigstilles til sommeren. Dette medfører behov for omorganisering av eksisterende rom, inkludert kafeen og Matkammerset.
- Matkammerset kan enten omstruktureres til å bedre reflektere lokalmatprofilen eller brukes som kontor for informasjonssenteret.

2. 2. etasje

- Leiligheten i 2. etasje skal rehabiliteres, noe som åpner for nye muligheter i bygningsmassen. Forslag til fremtidig bruk inkluderer:
  - Utvidelse av hemsen for å skape et rom for aktiviteter som biljard og dart.
  - Utleie av rom til kontorer eller studioer.
  - Gjøre om leiligheten til hybler med sovehems i kombinasjon med 3. etasje.

3. 3. etasje

- Det ble diskutert at 3. etasje kan integreres med 2. etasje for å etablere hybler med sovehems, noe som kan gi inntektsmuligheter gjennom utleie.

4. Kjelleren

- Kjelleren har flere utviklingsmuligheter:
  - Etablering av et lite meieri for å styrke lokalmatproduksjonen og gi stedet en unik lokal profil.
  - En enkel minigolfbane som en aktivitet for både barn og voksne.
  - Utvidet lagring eller produksjonslokaler for lokale produkter.

5. Universal utforming

- Bygget må tilrettelegges bedre for personer med nedsatt mobilitet. Dette innebærer:
  - Installasjon av heis og ramper.
  - Forbedrede adkomstløsninger til både 1., 2., og 3. etasje.

6. Innendørs peis

- En innendørs peis kan bidra til en lun og innbydende atmosfære, særlig i vintermånedene.

7. "Vingelen los"

- Et forslag om å etablere en "Vingelen los" ble diskutert som en løsning for å veilede og integrere nye innbyggere i bygda.
-

Aktiviteter og fremtidige tilbud

1. Pubkvelder og vinterarrangementer

- Pubkveldene er populære og bør videreføres med faste tidspunkter for å skape forutsigbarhet.
- Helgrilling og spesialarrangementer i vintermånedene ble foreslått som tiltak for å tiltrekke besøkende.

2. Utvidet kafétilbud

- Flyttingen av kafeen til hemsens gir mulighet for å oppgradere og modernisere kafétilbudet, med fokus på lokalmat og en tilpasset meny for både lokalbefolkning og turister.

3. Samarbeid med lokale produsenter

- Økt samarbeid med lokale produsenter kan styrke eksponeringen av lokalmat og håndverksprodukter, inkludert i butikken i samme bygg.

Oppsummering av brainstormingens innspill

Eksisterende ressurser:

- Revurdering av Matkammerset i 1. etasje for enten lokalmatprofil eller bruk som kontor.
- Videreutvikling av kaféen og aktiviteter med fokus på lokal kultur og mat.

Bygningsmessige tiltak:

- Rehabilitering av leiligheten i 2. etasje og utvidelse av hemsens for aktiviteter som biljard og dart.
- Kombinasjon av 2. og 3. etasje for etablering av hybler med sovehems.
- Bruk av kjelleren til meieri, minigolf eller produksjonslokaler.
- Universell utforming med heis og ramper.

Nye aktiviteter:

- Innendørs peis og vinterarrangementer som helgrilling.
- Etablering av "Vingelen los" som støtte for tilflyttere.